

MARTINE GLASER

Ander werk van Martine Glaser bij Clavis

De zaterdag van het onweer (14+)

Het wonderbaarlijke verhaal van Pippa Poezenoortjes (8+)

ZIE ME,
HOOR ME

AMSTERDAM

Martine Glaser

Zie me, hoor me

© 2015 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York

Omslagontwerp: Studio Clavis

Trefw.: identiteit, heksenvervolging, reïncarnatie

NUR 285

ISBN 978 90 448 2396 7

D/2015/4124/017

Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

De spreekkamer van Ward – ik noemde hem toen natuurlijk nog meneer Leedeman – lag op de tweede verdieping van het smalle grachtenhuis. De eerste trap was echt indrukwekkend, een en al grijsgewolkt marmer en zo breed dat we gemakkelijk naast elkaar naar boven hadden kunnen gaan, maar dat deed ik natuurlijk niet; ik bleef netjes achter hem lopen. Uit respect, zal hij wel gedacht hebben. Nou, mooi niet, ik wilde gewoon zien wat voor vent het was. Wat voor sokken hij droeg. Of zijn schoenen afgetrapte zolen hadden. Of hij nog soepel en zonder gehijg naar boven kwam. Als hij jonger was geweest, had ik waarschijnlijk ook naar zijn lijf gekeken – van die uitgezakte types, daar ben ik meteen klaar mee.

Ik moet eerlijk zeggen dat zijn conditie best oké was voor zo'n oude man. De eerste trap nam hij snel genoeg en ook de tweede, een veel smallere, maar nog steeds heel fatsoenlijke houten trap met een ongelooflijk ouderwetse pluchen loper – hoe passé kun je het hebben! – liep hij op zonder ook maar één keer te hijgen. De derde trap, die was echt treurig. Lichtgeel geschilderd, dat moest zeker een frisse uitstraling geven, maar nee: het was gewoon een steile, armoedige rottrap vol slijtplekken en een leuning die waarschijnlijk zou afbreken als je er met je volle gewicht aan zou gaan hangen.

‘Treed binnen, Audrey.’

Treed binnen ... Waar komt die man vandaan? Uit de middeleeuwen?

Hij deed een stap opzij, een klein stapje maar – meer kon ook

niet, want het halletje waarop drie deuren uitkwamen, was absurd klein – en hield de deur voor me open.

Type heer, pff. Dat had ik weer.

Zijn kamer viel me mee. Licht en goddank zonder al die frutsels die je zo vaak ziet bij oude mensen.

‘Nu snap ik waarom ik zo lang moest wachten,’ zei ik.

Hij keek me vragend aan.

‘Bij de buitendeur,’ verduidelijkte ik. ‘Tot er eindelijk werd open-gedaan. Nog even en ik was vertrokken.’

‘En spijt het je nu dat je dat niet hebt gedaan?’ vroeg hij, terwijl hij me een stoel wees. Of eigenlijk twee, ik mocht kiezen: een rieten stoeltje met een rechte leuning of een diep wit kuipje.

‘Ik neem aan dat ze u hebben verteld dat dit niet mijn idee is,’ zei ik, terwijl ik me in het kuipje liet vallen.

‘Je bent hier onder dwang,’ begreep hij.

Hij nam een blocnote van het hoekbureau, duwde de blauwgrijze bureaustoel die erbij stond naar het midden van de kamer, recht tegenover waar ik zat, en ging zitten. Irritant dichtbij, vond ik, maar gelukkig liet mijn smartphone net op dat moment weten dat ik een berichtje had, zodat ik hem niet aan hoefde te kijken.

‘Ik wil graag dat je je telefoon uitzet,’ zei hij.

‘Úit?!’

‘Uit,’ herhaalde hij doodkalm.

‘Maar ik zet mijn telefoon nooit uit.’ Hij leek niet onder de indruk, dus ik voegde eraan toe: ‘Niemand van mijn leeftijd doet dat.’

‘Hier wel,’ glimlachte hij. ‘Dit is jouw uur, Audrey. Voor jou, van jou, van niemand anders. Door je telefoon uit te zetten kies je voor jezelf en dat lijkt me een prima begin voor ons werk samen.’

‘Ik zal hem wel op stil zetten,’ zei ik zuchtend.

Leedeman schudde zijn hoofd. ‘Uit.’

Nog steeds met dat glimlachje om zijn mond, echt onuitstaanbaar. En toen deed ik het maar. Ik wilde niet direct problemen maken, hij briefde waarschijnlijk alles wat hem niet beviel direct door aan mijn pa. Maar ik werd er wel doodzenuwachtig van.

‘Fijn, dank je wel.’

Als ik nog langer tegen dat glimlachje aan moet kijken, ga ik kotsen, dacht ik.

Er viel een lange stilte. Ik keek maar wat om me heen, maar veel was er niet te zien. Daken aan de overkant, een vliegtuig hoog in de lucht, waarschijnlijk op weg naar een of andere tropische bestemming, vol mensen die straks lekker met een cocktailtje onder de palmen zouden zitten. Zo raakte ik verzeild in mijn eigen gedachten, tot het opeens tot me doordrong dat het al wel erg lang stil was. Zit hij me nou nog steeds met dat weeïge lachje aan te kijken? dacht ik, maar nee, toen ik een vlugge blik opzij wierp, zag ik dat hij nu ernstig keek. Niet naar mij, maar naar zijn eigen hand, die een groene pen vasthield, zo’n reclaimeding met opdruk.

‘Waarom ben je hier, Audrey?’ vroeg hij opeens.

‘Alsof u dat niet weet.’

‘Ik wil het graag van jou horen.’

‘Ik ben hier omdat het van mijn vader moest,’ zei ik zo cool mogelijk. ‘Weer naar de kerk of naar een psychiater. En voilà, daar ben ik dan.’

‘Psychotherapeut,’ zei hij al schrijvend.

‘Pardon?’

‘Psychotherapeut, geen psychiater. Ging je vaak naar de kerk?’

‘Wat is het verschil?’

‘Het verschil? O, je bedoelt ... Psychiaters zijn artsen. Ze voeren gesprekken, maar ze mogen ook medicijnen voorschrijven. Ging je vaak naar de kerk?’

‘En u kunt dus alleen maar praten.’

‘En luisteren.’

Dat kan iedereen, wilde ik zeggen, maar toen dacht ik aan mijn vader. Vier woorden van mij en er komt weer een of ander betweterig commentaar. Nee, dan Alexander. Hoewel ... luisteren was eerlijk gezegd ook niet zijn sterkste kant. Maar hij kreeg er dan ook geen geld voor, zoals Leedeman.

‘Ging je vaak naar de kerk?’

Oh my god, wat werd ik moe van die man. ‘Een keer in de maand. En alleen omdat ik anders geen kleedgeld krijg.’

Hij knikte begrijpend. ‘En is het hier beter dan in de kerk?’

Hij probeert me in de val te lokken, dacht ik. Als ik ja zeg, zit ik aan hem vast. En als ik nee zeg, belt hij mijn pa en dan moet ik weer mee. ‘De kerk is saai,’ zei ik ontwijkend.

‘Saai?’

‘Ja. Geen wonder dat er steeds minder mensen komen. Ze zouden er eens iets moeten doen met multimedia. Filmpjes en zo. En niet van die achterlijke muziek.’

Geen reactie.

‘Het barst er van de beelden,’ ging ik door. ‘Waarom laten ze die niet praten? Dat zou best gaaf zijn, beter in elk geval dan dat je altijd maar naar dezelfde bejaarde vent moet luisteren. Sorry, ik hoop niet dat u zelf RK bent.’

Leedeman zweeg nog steeds. Ik checkte even of hij er beledigd

uitzag, maar nee, hij staaarde alleen maar. Naar mij. Niet onvriendelijk, maar toch zo dat ik er hartkloppingen van kreeg.

‘Ik wil niet meer naar de kerk,’ zei ik. Het was niet mijn bedoeling, maar op mijn woorden volgde een zucht die wel uit mijn tenen leek te komen.

‘Waarom niet, Audrey?’

‘Omdat ...’ Ik sloot mijn ogen. Eigenlijk wilde ik daar helemaal niet aan denken. Ik ga gewoon niet meer en dan zullen die rotbeelden heus wel een keer verdwijnen.

‘Audrey?’

Heftiger dan mijn bedoeling was, schudde ik mijn hoofd. ‘Ik wil er niet over praten.’

‘Waarom niet?’

Zijn repertoire was wel beperkt, zeg. Waarom, waarom, waarom? Waarom zijn de bananen krom?

‘Waarom niet, Audrey?’

‘Omdat ik er nachtmerries van krijg, daarom,’ snauwde ik. ‘Omdat ik er ziek van word. Nu ook alweer.’

‘Tets in de kerk maakt je bang?’

Ik wist niet zeker of het een vraag of een constatering was, maar toen hij me aan bleef kijken, zei ik ten slotte maar ja.

‘Datgene wat je bang maakt, kun je dat beschrijven?’

‘Nee!’ Het klonk fel, dat hoorde ik zelf ook wel, alsof ik eigenlijk zei: nog één woord en ik ben weg. Prima, hij kon maar beter direct weten dat dit een no-goarea was.

Leedeman zweeg een tijdje. Zijn stem klonk anders, lichter, toen hij zei: ‘Misschien moesten we eerst maar eens wat uitgebreider kennismaken. Je kent mijn achternaam al. De W ervoor staat voor Ward.

Ik ben zesenvestig en doe dit werk al meer dan zeventien jaar.

‘Jezus. U zat dus al in dit kamertje toen ik nog in de wieg lag.’

‘Jij bent zeventien?’

‘Ja, net geworden.’

Hij bladerde terug in zijn blocnote. ‘Ik zie het, op 21 juni.’

‘Wat staat daar nog meer over mij?’ vroeg ik argwanend.

‘Niets bijzonders. Je naam. De namen van je ouders. Het polisnummer van je ziektekostenverzekering. En dan nog een paar regels over de reden van je doorverwijzing.’

‘Lees eens voor.’

Ik zag hem aarzelen, maar uiteindelijk deed hij het. ‘*Audrey gedraagt zich de laatste tijd volgens vader opvallend anders. Is prikkelbaar, heeft tweemaal een paniekaanval gehad in de kerk, weigert nu de mis te bezoeken. Vader is bang voor drugs.*’

Ik snoof. ‘Vader is bang voor alles.’

‘Geen drugs dus?’ vroeg Leedeman.

‘Natuurlijk niet. Drugs zijn zo passé. En nog slecht voor je huid ook.’

Leedeman krabbelde wat in zijn blok. Toen hij opkeek, vroeg hij: ‘Hoelang is dat al, dat je bang bent in de kerk?’

Ik haalde mijn schouders op. ‘Een paar maanden, denk ik.’

Denk ik? Je weet het precies, Audrey Paets. Alsof je dat moment dat je hem voor het eerst zag ooit zou kunnen vergeten.

Ik zag Leedeman met een rimpel boven zijn ogen naar nieuwe vragen zoeken. Straks werd het nog een spelletje mens, dier of ding. Is het een dier dat je bang maakt? Nee. Een ding dan? Nee. Dus het is een mens? Nee, meneer Ward in je driehoog achterkamertje, het is iemand die jij vast nog nooit hebt gezien. Het is de duivel himself.

Mijn handen begonnen opeens te trillen. Ik haalde diep adem en probeerde aan andere dingen te denken. Stomme, onschuldige dingen zoals meeuwen hoog boven de daken, een groene reclamepen.

‘Ben ik hier veilig?’ Ik kon haast niet geloven dat ik het was die dat zei, met een vreemd hoog stemmetje nog wel. Hij zou wel denken dat ik gek was.

‘Ik wil niet worden opgenomen.’ Want als ze je opnemen, kun je niet meer vluchten, dan ben je overgeleverd.

Vanuit mijn ooghoeken zag ik hem opstaan. Even was hij weg, maar toen stond hij opeens vlak naast me, met een glas water in zijn hand.

‘Je bent hier volkómen veilig,’ zei hij.

Ik nam het glas en vouwde mijn beide handen eromheen alsof het een beker warme chocolademelk was, echt idioot. Het glas voelde koel en om een of andere reden was dat prettig, alsof die koelte zich door mijn hele lichaam verspreidde en zo mijn wangen minder rood maakte en mijn hart wat langzamer liet kloppen.

Leedeman keek zwijgend toe terwijl ik dronk. Eén slokje. Nog een slokje. Vloeibare kalmte die naar binnen liep. Het voelde goed, alsof de tijd was stilgezet. Alsof ik in een luchtbel zat waar niets me kon raken. Ik nam steeds kleinere slokjes, want ik wilde dit gevoel zo lang mogelijk vasthouden. Na elke slok keek ik hoeveel er nog over was.

Leedeman zei nog steeds niets, maar af en toe schreef hij wat. Dan hoorde ik zijn pen over het papier krassen, maar het geluid was zo zacht dat mijn luchtbel er niet stuk van ging.

Maar toen klonk er opeens een echt hard geluid, als een kook-

wekker die afliep. Leedeman liep naar zijn bureau en maakte een eind aan het hysterische geratel.

‘Het spijt me, maar onze kennismaking is voorbij,’ zei hij. ‘Volgende week hebben we een heel uur. Zelfde dag, zelfde tijd, lukt dat?’

Mijn handen trilden zo dat het glas er bijna uit gleeed. ‘Dat kunt u niet maken,’ zei ik. Ik voelde tranen in mijn ogen, maar het kon me even niet schelen.

Leedeman keek op van zijn agenda. ‘Liever een ander moment?’

‘Wat een rotstreek,’ zei ik schor. ‘U kleedt me uit, overdrachtelijk dan, u zegt dat ik veilig ben en als ik hem dan dichterbij laat komen, dan ... dan ...’

Er plakten haren op mijn natte wangen. Ik veegde ze weg en zei, nog steeds zonder op te kijken: ‘Kan ik niet nog even blijven? Tot ik me minder klote voel?’

‘Nee, dat kan niet. Ik heb nog meer cliënten, Audrey.’

‘Maar ik wil niet weg!’ riep ik. ‘Niet zo! Niet nu! Hij ... die enge vent ... is nu veel te dichtbij.’ Ik kon nauwelijks uit mijn woorden komen.

‘Kijk me aan, Audrey,’ zei Leedeman kalm. En toen ik dat deed, als een kind dat steun zoekt bij haar papa, zei hij: ‘Haal diep adem. Goed zo. Nog een keer.’

Dat bleef hij herhalen tot mijn handen niet meer trilden en ik me kapotschaamde dat ik me zo had laten gaan.

‘Volgende week praten we verder,’ zei hij. ‘En maak je geen zorgen, Audrey. We komen hieruit. Jij komt hieruit.’

2

De tweede keer kwam hij me niet halen. Hij riep alleen door de intercom dat hij de deur zou opendoen. Direct daarop hoorde ik een zoemer gaan, maar in mijn zenuwen trok ik eerst aan die stomme deur. En die viel toen weer in het slot, zodat ik nog een keer moest bellen. Lekker begin weer.

Zijn stoel stond al klaar, recht tegenover het kuipje. Even overwoog ik om dan nu maar in dat rieten stoeltje te gaan zitten, alleen om hem te laten zien dat ik niet zo voorspelbaar was als al die losers die vrijwillig bij hem kwamen, maar ik had ook weer geen zin om een uur lang tegen die rechte leuning aan te zitten.

‘Hoe is het je deze week vergaan, Audrey?’

Op school zouden ze in een deuk liggen als ik ze zou vertellen over zijn taalgebruik. Bijna jammer dat ik besloten heb met geen woord hierover te praten.

‘Goed. Prima.’

‘Geen paniekaanvallen gehad?’

‘Nee.’

‘Geen nachtmerries ook?’

Ik schokte wat met mijn schouders en richtte mijn aandacht op de nagel van mijn rechterwijsvinger, die vanmorgen was ingescheurd. Zat ik maar thuis met een nagelvijltje en Armin op de koptelefoon. ‘Wel nachtmerries dus,’ begreep hij. Hij keek me verwachtingsvol aan terwijl ik het haakje van mijn nagel beet om ergere schade te voorkomen.